

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

Index Controuersiarum, Disputationum, Quæstionum, & Certaminum, quæ
in hoc primo Tomo continentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

INDEX

Controuersiarum, Disputationum, Quaestionum, & Certaminum, quæ in hcc primo Tomo continentur.

NVMERVS PAGINAM INDICAT.

CONTROVERSIA I.

De essentia Dei, eiusque universalioribus, ac non vitalibus attributis.

P. 1

DISPUTATIO I.

De Physica Dei existentia, eiusque cognoscibilitate.

ibid.

Quæst. I. **A**N Deum esse seu existere per se notum sit, p. 2
Certam. 1. Doctorum placita & diffidia comparata.
posita. ibid.

2. *Deum esse*, siue *existit*, nullatenus nobis per se & ex terminis notum est. p. 3

3. Oppositionibus antiquis recenter firmatis obuiatur. 4

4. Reliqua Recentiorum argumenta. 5

II. Sine demonstrabile ex naturalibus Deum esse, siue existere. 6

1. Difficultatis & quæstionis scopus, notata & sententia. ibid.

2. Secunda hæc, eaque vera sententia probatur. 7

III. Demonstrationum existentia Dei, quæ hactenus sunt allata, examen, & solidarum

ab apparentibus discretio. 13

1. Communia quædam atque euidencia principia pro veris demonstrationibus statuuntur. ibid.

2. Solidæ existentia Dei demonstrationes. 14

3. Demonstratio Aristotelica de motore primo: aliæque Antiquorum examinantur. 15

4. Nouiorum demonstrationes de existentia Dei reiciuntur. 17

IV. An Deum esse inuincibiliter ignorari queat? 18

1. Ad resolutionem notata, & Doctorum sententia. ibid.

2. Adstante prauo Atheo Doctore, vtraque inuincibilis ignorantia adesse Audi & indocto poterit; imo & priuatiua etiam moraliter, etsi ille absit.

V. An Deum esse, siue existere primo per fidei actum cognosci queat? 20

1. Difficultas proponitur. ibid.

2. Alia solutione reiecta Quæstio deciditur. 21

DISPUTATIO II.

De Dei Essentia.

Quæst. I. **D**E physica Dei essentia, siue Philosophica siue Theologica. 23

Cert. 1. Recentium Murcianorum sententia reijcitur. ibid.

2. Nostra sententia variis conclusionibus statuitur. 24

II. De essentia metaphysica Dei philosophice. 25

ca. 1. De

ORTEGA
In A. part
D. VIa

Index Controuersiarum,

1. Doctorum placita. ibid.
2. Dei essentiam metaphysicam, philosophicam, solo prædicato entis, seu essendi à se contineri, verius nobis est. 27
3. Ab aliarum opinionum exclusione, sententia nostra à ratione probatio quarta. 28.
- III. An ens siue esse à se actu seu actuale sit essentia metaphysica philosophica Dei, quam assignauimus proximè. 31
1. Quibusdam positis, verior sententia eligitur, & fundatur Authoritate. ibid.
2. Rationibus eadem sententia stabilitur, atque ab oppositionibus asseritur. 32
- IV. De essentia metaphysica Theologica Dei. 33.
1. Alter opinandi modus proponitur. ibid.
2. Verior sententia nostra stabilitur. 34
- V. De essentia logica Dei. 35
1. Oppositæ hæc de re sententiæ segniter à suis patronis vt plurimum probantur. ibid.
2. Solida vnicaque ratio Theologica negantis nostræ sententiæ illustratur. 36
3. De reliquis Dei & Creaturarum prædicatis statuitur. 37
- omnino adequatè. 48
4. Rationibus communioribus eadem conclusio roboratur. 49
4. Specialius Theologicis rationibus eadem conclusio stabilitur. 52
- III. De diuisione & numero diuinorum Attributorum. 52
1. Attributorum diuisiones recensentur. ibid.
- IV. An diuina Attributa ab essentia, & inter se formaliter ex natura rei, nec solum formaliter obiectiue per rationem diuidantur? ibid.
1. Distinctio Scotica realis formalis, siue ex natura rei explicatur, atque ab autoritate refellitur. 53
2. A ratione distinctio vera formalis ex natura rei Attributorum inter sese & ab essentia eliminatur. 54
- V. An attributa diuina virtuali reali distinctione, & inter sese, & ab essentia distinguantur. 56
1. Affirmantis sententiæ Doctores & explicatio, & distinctionis huius virtualis realis antiquitas. ibid.
2. Realis virtualis distinctio inter Attributa necessaria inter sese & essentiam minime admittenda. ibid.
3. Specialius virtualis distinctio inter communia abiicitur. 58
- VI. De simplicitate metaphysica diuinorum Attributorum. 59
1. Prima, certaque apud Theologos Conclusio ac difficultas questionis explicata, & communis circa eam sententia. ibid.
2. Pro negante nostra sententia homogeneam compositionem metaphysicam probanda, notationes. 60
3. Negatiua nostra conclusio probatur, atque ab obiectionibus asseritur. 61

DISPUTATIO III.

De Dei Attributis vniuersim siue in communi.

Quæst. I. **A**N in Deo Attributa, seu proprietates metaphysicæ sint? ibid.

1. Vera sententia, deiectionis eius aduersariis occultis eligitur. ibid.
2. Præcisiones obiectiuæ inter essentiam & attributa ex earum in mysterio Trinitatis necessitate monstrantur. 40
3. Specialiora argumenta præcisiones obiectiuas inter essentiam & attributa confirmant. 42
4. Mutuâ essentiæ & Attributorum inclusionem formali explosâ, esse verè attributa metaphysica in Deo concluditur, aliisque leuionibus quæstionculis fit satis. 44

II. An actio entis à se siue essentia Dei metaphysica, Attributa diuina metaphysicè transcendat, ac proinde hæc ab illa solum in adequatè distinguantur, ratione huius non mutuæ inclusionis essentiæ in attributis. 46.

1. Communior sententia, & pro nostra Decisione obseruationes. ibid.
2. Prima ac certa in hac quæstione conclusio statuitur. ibid.
3. Attributa diuina rationem entis à se substantiuè metaphysici in se formaliter, & essentialiter non claudunt: quare neque ens à se, seu essentia metaphysica diuina transcendit Attributa, neque hæc inadæquatè solum ab illa distinguuntur, sed

DISPUTATIO IV.

De Attributis negatiuis nomine in particulari.

Quæst. I. **D**E infinitate Dei Attributi. ibid.

1. Deum per essentiam, siue absolute & simpliciter infinitum esse, ex fide & ratione constare. 63
2. Male infinitas Dei per essentiam, siue in genere entis statuitur à nonnullis. 64
3. Verosimilius infinitas Dei per essentiam, siue in genere entis explicatur. 65
4. Infinitatis per essentiam transcendentia examinatur. 66

II. De Immutabilitate Dei. 67

1. Quæstionis, seu difficultatis explicatio, atque Vorstij error. ibid.
2. Dei immutabilitas ex fide & ratione est. ibid.

III. An Deus mutabilis sit quoad actus liberos 103

Disputat. Quæstionum, &c.

ros scientiæ & voluntatis suæ, negativè saltem. 68

1. Quæ negativam Dei quoad actus liberos scientiæ & voluntatis mutabilitatem, vel suadent, vel emolliunt, recensentur, ac repelluntur. 68

2. Deus quoad actus liberos Scientiæ & voluntatis etiam immutabilis prorsus, & innvariabilis autoritate, & ratione monstratur, & ex parte vindicatur. 70

3. Difficiliores ex Scientia obiectiones enervantur. 71

IV. De immensitate Dei. 73

1. Catholica Dei immensitas contra errores dogmaticæ statuitur. ibid.

2. Eadem Dei immensitas ratione monstratur atque diuersum ab infinitate attributum esse ostenditur. 74

V. De vbiuitate Dei. 75

1. Erroribus contra vbiuitatem Dei relativè ea dogmaticæ stabiluntur. ibid.

2. Non solum in rebus, & spatiis omnibus, quæ sunt, sed ultra sua immensitate infinitè porrigitur atque adest substantialiter Deus. 76

3. Dei vbiuitas à ratione ostenditur, & propugnatur. 88

VI. An ex operatione Dei vbiue eius vbiuitas probetur. 79

1. Doctorum non sine animadversione aliqua in recentiores Thomistas placitis relatis, Scoto consentio. ibid.

2. E Dei operatione vbiue eius vbiuitas non probetur. 80

3. Neque ex adiunctis aliis fundamentis ratio præfata probat. 82

DISPUTATIO V.

De Attributis negativis nomine in ordine ad creatam cognitionem. 83

Quæst. I. S. Itne Deus oculis corporeis visibilis absolute an invisibilis. ibid.

1. Varia super hac re placita. ibid.

2. Tam physicè quam metaphysicè Deum corporeis oculis videri repugnat. 84

3. Implicat etiam metaphysicè, visum, siue sensum aliquem è possibilibus elevari ad Deum videndum. 85

4. Vigentiores repugnantia huius probationes. 87

5. Invisibilitas Dei sensu materiali absoluta, Dei Attributum esse, ex dictis ostenditur. 88

II. An Deus invisibilis à creato intellectu naturalibus viribus sit. 89

1. Aliorum iudicia. ibid.

2. Deum visione aliqua scilicet beatifica naturaliter invisibilem à creatura rationali esse certum ex fide est. 90

3. Invisibilis ab intellectu creato naturaliter Deus omnino est. ibid.

4. Ratione probatur invisibilitas Dei naturalis ab intellectu naturali creato & diluuntur obiectiones. 92

III. An Deus viribus etiam supernaturalibus adiuto intellectu creato invisibilis sit. ibid.

1. Negativa conclusio certa de fide est vbi de aliquorum Patrum mente. 93

2. Probatur à ratione conclusio atque à nonnullis obiectionibus vindicatur. 94

3. Molestum Philosophiam & Theologiam magna ex parte transcendens calculatorium argumentum eluitur. 96

4. Veritas huius solutionis in infinitate secundum quid tantum specierum, & actuum supremorum. 97

IV. Sitne Deus ab intellectu creato comprehensivè invisibilis. 98

1. De Comprehensionis natura & essentia aliorum placita. 99

2. Vera comprehensionis strictæ natura, & essentia cum patribus & scholasticis ferè omnibus traditur. 101

3. Dei incomprehensibilitas omnimoda ab omni intellectu creato statuitur, vbi de eius certitudine. 103

V. De ineffabilitate Dei. 105

1. Hac de re Patrum scholasticorum sententia. ibid.

2. Dei à creatura rationali quidditatiua physica ineffabilitas comprehensiva etiam naturæ viribus certa omnino est, secus secunda supernaturaliter. 106

DISPUTATIO VI.

De Attributis Dei negativis definitione. 107.

Quæst. I. D. E Dei spiritualitate, seu incorporeitate. ibid.

1. Deum spiritum esse non corporeum dogmaticè contra errores stabiluntur. ibid.

2. Eadem veritas à ratione probatur. 108

II. De Dei simplicitate. 110

1. Dei simplicitas universim stabiluntur. ibid.

2. Substantialis Dei simplicitas & incompositio speciatim monstratur. 111

3. Physica Dei simplicitas, seu incompositio accidentaliter stabiluntur. 112

III. Possitne Deus, ut forma cum re alia, ut subiecto componere. 113

1. Deum informare propriè & conaturaliter rem aliam minime posse dogmaticum est. ibid.

2. Neque arbitrarie & qbedientialiter Deum creati alicuius formam esse posse monstratur. 114

IV. De Dei æternitate. 115

1. Dei æternitas de fide est, recteque à Boëtio definitur. ibid.

2. Æternitas propria Dei est, atque specialis eius Attributum. 116

3. Æterni

ORTEGA
IN A. PARI
D. VIA

Index Controuerfiarum,

3. *Æternitas speciale Dei Attributum ab alijs diuerfum ostenditur.* 117
V. De vnitate Dei. 118
 1. *Maxima entis pedissequa, vnitas in Deo adstruitur.* ibid.
 2. *Dei vnitas numerica, seu singularitatis physicae & metaphysicae monstratur.* 119
 3. *Eadem veritas rationibus monstratur.* 120.
 4. *Ex comparatione Dei ad creaturas demonstrationes reliquæ.* ibid.

DISPVATIO VII.

De Attributis Dei posituius omnino.
 121.

- Quæst. I.** **D**E veritate entitativa Dei. ibid.
 1. *Veritas entitativa, quæ passio entis est, Deo ex fide adest.* 122
 2. *Veritas entitativa Dei summa est & maxima atque ipsius Attributum est.* ibid.
II. De Dei bonitate. 123
 1. *Summam in Deo bonitatem physicam & metaphysicam esse monstratur.* ibid.
 2. *Bonitas hæc Attributum speciale Dei est.* 124
III. De diuina perfectione. 125
 1. *Perfectionis vtriusque quidditas & essentia examinatur.* ibid.
 2. *Perfectionem absolutè & multo magis simpliciter simplicem, Dei proprium, & speciale Attributum esse.* 127
IV. De vita diuina. 128
 1. *Deum viuentem esse: ac proinde, in eo, esse vitam in actu primo.* ibid.
 2. *Deum infinitè ac summe viuentem per essentiam attributaliter tamen esse: vbi huius prædicati à simili creaturarum distinctio.* 129

DISPVATIO VIII.

De omnipotentia Dei. 130

- Quæst. I.** **A**N sit omnipotentia in Deo. 131.
 1. *Omnipotentiam eamque infinitam in Deo certum esse ex fide & ratione naturali est.* ibid.
 2. *Nonnullis difficultatibus occurritur vbi amplius omnipotentia essentia & infinitas explicatur.* 131
II. Quidnam metaphysicè Dei omnipotentia sit. 134
 1. *Aliorum sententia reiciuntur.* ibid.
 2. *Voluntas diuina omnipotentia Dei tota formaliter est.* 136
III. An omnipotentia, ac Deus connexus, an inconnexus seu independens sit à possibili-

tate creaturarum? 137

1. *Deus nullatenus creaturis possibilibus physice connexus est; imò verò ab eis etiam tanquam à suæ entitatis termino est prorsus independens.* ibid.
 2. *Itur obuiam aduersariorum argumentis.* 139.
 3. *Alia recentium eorundem argumenta.* 141.
IV. An omnipotentia vel aliquid Deo intrinsicum sit formalis possibilitas creaturarum. 142.
 1. *Opiniones & nostræ fundamenta nonnulla?* 143
 2. *Satisfit aduersariorum recentium argumentis.* 144
V. An chimærarum impossibilitas Deo identificetur. 146
 1. *Impossibilitas chimærarum nusquam Deo eiusve identificatur potentia.* ibid.
 2. *Oppositiones recentiorum eleuantur.* 148.
VI. An carentia contingentes rerum in aliquo diuino formaliter consistant. 149
 1. *Referuntur opiniones de constitutio formali carentia contingentis.* ibid.
 2. *Carentia rerum contingentes in nullo vero esse positio consistere; sed puras rerum remotiones, & non esse earum monstratur vniuersim esse.* 150
 3. *Carentiam contingentium rerum in nullo prædicato diuino stare speciatim contra recentes nostros monstratur.* 153
 4. *Veritatis eiusdem argumenta plura statuuntur.* 155
 5. *Pro veritate eadem argumenta reliqua oppositionum solutiones, reique totius conclusio.* 156

DISPVATIO IX.

De Dominio & regno diuino. 157

- Quæst. I.** **D**E dominio proprietatis diuino. 158.
 1. *Dominium proprietatis Deo competere erga purè creata omnia & vltra certissimum est.* ibid.
 2. *Præfati alique tituli dominij diuini examinantur: vbi de huius ad possibilia extensione.* 160
II. De regia monarchica Dei potestate, quæ iurisdictionis dominium est.
 1. *Dominium supremum Iurisdictionis seu regia monarchica suprema Dei potestas de fide adstruitur.* 161

CONTRO

Disputat. Quæstionum, &c.

CONTROVERSIA II.

De Scientia Dei. 163

DISPUTATIO I.

De diuina scientia existentia. ibid.

- Quæst. I. **N** Dei Scientiam existere satis omnibus ab autoritate monstratur. ibid.
1. Ex omnium gentium autoritate scientiæ diuinæ existentia monstratur. ibid.
 2. Diuinæ scientiæ existentia catholica de fide veritas est. 164
- II. An diuinæ scientiæ existentia non fide solum certa, sed ratione etiam naturali sit euidenter nota. 165
1. Existentia scientiæ diuinæ euidenter nobis demonstratiue est. ibid.
 2. A priori existentia scientiæ Dei demonstratur. ibid.
 3. Existentiam scientiæ diuinæ demonstrari de fide non esse: ubi & obiectionibus fit satis. 166
- III. An ex prædicato substantiæ spiritualis, seu immaterialis diuino, scientiæ Dei existentia demonstratur. 167
1. Demonstratio instruitur atque de eius qualitate sententiæ. ibid.
 2. Reliquorum discursuum examen & quæstionis resolutio. 168

DISPUTATIO II.

De his quæ diuinam scientiam verè præcedunt. 169

- Quæst. I. **E**t æternæ verum in Deo potentiæ intellectualis prædicatum ab intrinseca scientiæ, siue intellectus diuinæ possibilitate formaliter & metaphysicè diuersum? ibid.
1. Doctorum sententiæ atque imbelles verosimilioris affirmatiuæ rationes. 170
 2. Solidiores affirmatiuæ nostræ sententiæ probationes. 171
 3. Vteriores à ratione probationes. 172
 4. Quarta eiusdem sententiæ à ratione probatio ex prædicato viuētis. 173
 5. A ratione probatio vltima & obiectionum solutio. 174
- II. An potentia intellectiua (idem esto de volitiua) veram physicam, & absolute talem respectu sui actus prioritatem habeat. 175
1. Vera physica prioritas absolute talis potentiæ intellectiue communis respectu

communis intellectus à Deo relegatur ibid.

2. Subtiliores obiectiones propulsantur. 176.

III. Num in potentia intellectiua aut volitiua Dei physica actiuitas, & prioritas cum addito, formalis ex natura rei, vel virtualis admitti queat. 177

1. Authorum sententiæ. ibid.

2. Vera realis formalis ex natura rei, seu virtualis actiuitas, seu prioritas potentiæ intellectiue, aut volitiue diuinæ respectu suorum actuum necessariorum reicitur. 179.

3. Reicitur etiam respectu contingentium actuum. ibid.

4. Arrubalis & sequacium sententiæ explosa. 181

IV. An potentia intellectiua Dei veram aliquam intentionalem actiuitatem aut prioritatem, nec solum rationis & metaphysicam respectu suæ intellectus fortitur. ibid.

1. Recentiorum sententiæ & fundamenta. ib.

2. Nostra sententiæ. 183

V. An ad Dei scientiam quoad intrinsecam rationem eius, aliquod obiectum aliquo modo præcedat. 185

1. Deus eiusque intrinseca omnia, ac proinde scientia ipsa diuinæ scientiæ obiectum propriissimè sunt. ibid.

2. Deus solus, & quæ Deus siue secundum essentiam specificatiuum diuinæ scientiæ formaliter est. 187

3. Qui obiecta alia à Deo ad diuinæ scientiæ obiectum primarium & specificatiuum aduocant confutantur. 189

VI. Præcedantne alia, quasi actiue ad diuinam scientiam ex parte potentiæ vel obiecti. 192

1. Nullus habitus cognoscitiuus in Deo est admittendus, idemque est de volitiuo habitu. ibid.

2. Nulla in Deo speciei impressæ ratio ab obiecti ratione metaphysicè diuersa admitti debet. 193

DISPUTATIO III.

De obiecto increato scientiæ Dei ut Deus de facto est. 195

Quæst. I. **A**n Deus totus, siue secundum omnia necessaria quæ de facto habet à seipso cognoscatur. ibid.

1. Deum se cognoscere certum de fide atque ex naturali ratione est. ibid.

2. Deus secundum se totum quoad diuinam omnia cōiunctim à seipso cognoscitur. 196

II. An Deus sua omnia necessaria singulatim, ac præcisimè alia ab aliis cognoscatur? 197

1. Doctorum sententiæ referuntur & expenduntur. ibid.

2. Nostra verosimilior sententiæ stabilitur. 198

3. Diffi

ORTEGA
In J. par
D. VIa

Index Controversiarum,

3. Difficiliorum obiectorum solutio. 199
- III. An secundum statum possibilitatis practicius, alicuiusve futuritionis se cognoscat Deus. 200
 1. Statuitur circa cognitionem possibilitatis suae à Deo. ibid.
 2. De cognitione futuritionis sui à Deo statuitur. 201
- IV. An Scientia Dei per seipsam formaliter sumptam ab ipso cognoscatur. 203
 1. Duabus confutatis tertia sententia eligitur. ibid.
 2. Tertia nostrae sententiae solidae probationes. ibid.

DISPUTATIO IV.

De Sphaera obiectiua extrinseca scientiae diuinæ. 204

- Quaest. I. **A**N creata positiua sciat Deus. ibid.
1. Deum creata positiua cognoscere, certum ex fide & ratione est. ibid.
 2. Obiectiones nonnullae expediuntur. ibid.
- II. An creata omnia secundum speciales & atomas eorum rationes cognoscat Deus. 205
1. Errores contra praefatam veritatem recensentur ab eisque vindicatur Hieronymus. ibid.
 2. Diuina Scientia creatorum adhuc vilissimorum praedicata omnia atoma, etiam clarissime attingit. 206
- III. An Deus creata omnia in seipsis specificatiue nec solum secundum proprias eorum entitates cognoscat? 208
1. Duplex quaestionis sensus aperitur Doctorumque in utroque sensu sententiae. ib.
 2. Nostra prima conclusio stabilitur. 209
 3. Secunda conclusio stabilitur. ibid.
 4. Tertia & vltima conclusio, qua tandem tota quaestio dissolvitur. 210
- IV. An creaturarum negationes cognoscat Deus? ibid.
1. Doctorum placita. 212
 2. Carentia rerum creatarum secundum se ipsas atque in seipsis cognoscit Deus. 213
 3. Oppositionibus obuiatur. 215
- V. An impossibilia & chimæras, siue negationes possibilitatis cognoscat Deus? ubi de cognitione diuina entium rationis. 216
1. Doctorum sententiae expenduntur. ibid.
 2. Deus cognoscit secundum se & in se negationes possibilitatis, seu necessarias negationes impossibilium. 217
 3. Cognitio & diuina efficientia entium rationis discutitur. 218

DISPUTATIO V.

De statibus in quibus praefata obiecta creata secundum se diuinam terminant cognitionem. 219

- Quaest. I. **A**N creaturas secundum statum possibilitatis cognoscat Deus. 220.
1. Affirmatiua sententia eligitur. 221
 2. Deus creata possibilia secundum suae possibilitatis statum secundum seipsas cognoscit. ibid.
 3. Secunda nostrae conclusionis pars & obiectionum solutiones nonnullae. 222
 4. Verior solutio. 223
- II. An certo Deus cognoscat futura contingentia conditionata secundum se. 224
1. Quaestionis materia propria & pura statuitur. ibid.
 2. Negatiua in re praesenti sententia recentiorum Thomistarum primorum scientiae mediae impugnatorum fuit. 226
 3. Affirmatiua sententia vera, & omnibus iam scholis communis stabilitur. 228
 4. Postremum, & celeberrimum testimonium expenditur, & firmatur. 230
 5. Anonymi, & Caramuelis euasiones obrutur clauduntur. 232
 6. Sententiae nostrae veritas Augustini testimoniis illis etiam, quae magis aduersarij videbantur aperte illustratur. 234
 7. Ex alijs patribus eadem sententia monstratur. 237
 8. Eiusdem sententiae nostrae firmæ à ratione probationes. 239
 9. Communis alterius rationis efficacia examinatur. 241
 10. Oppositionibus ab authoritate obuiatur. 242
 11. Oppositis à ratione occurrunt. 243
- III. An Deus suos etiam liberos actus conditionate cognoscat futuros. 246
1. notanda, & aliorum sententiae. ibid.
 2. Tertia & communior sententia variis conclusionibus statur. 247
 3. Argumenta aduersa vniuersaliora retunduntur. 250
- IV. An futura absoluta, etiam contingentia, secundum se, qua talia, diuinam terminent cognitionem, sintque proinde obiecta saltem materialia ipsis? 252
1. Dominicanorum recentium futuritionis contingentium formalis constitutio expeditur. 252
 2. Verae Communis contingentium futuritionis sententia explicata atque in doctos recentiores animaduersio. 255
 3. Futura, qua futura, à secundum se à Deo cognosci certissimum, de fide & ex ratione est. 256
- V. An

Disputat. Quæstionum, &c.

V. An futura contingentia secundum se obiecta
sint materialia, ac terminatiua diuinæ cogni-
tionis. 257

1. Deum cognoscere ab æterno futura con-
tingentia, nostra de fide est. ibid.

2. Rationibus eadem veritatis stabilitur. 258.

3. Demonstrationes aliæ expenduntur. 260

VI. An contingentium futurorum cognitio
propria Dei sit. 261

1. Certam futurorum contingentium scientiam, in proprio Dei sensu esse authori-
tate probatur. ibid.

2. Eiusdem veritatis rationes à posteriori. 263.

3. A priori eadem veritas probatur. 264

4. Obiectionibus occurritur. 265

VII. Num propositiones singulares de futu-
ro contingenti determinatam veritatem, vel
falsitatem habeant. 266

1. Doctorum placita, & pro veræ decisio-
nis claritate notata. ibid.

2. Affirmatiua sententia authoritate Aristo-
telis fundatur. 268

3. Aliorum, & Patrum authoritate eadem
veritas stabilitur. 269

4. Eiusdem veritatis demonstrationes Theo-
logicae. 270

5. Aliæ veritatis eiusdem naturales demon-
strationes. 271

6. Obiectionibus occurritur. 273

VIII. An veritas præscientiæ præsertim diui-
næ de futuris contingentibus & liberis illo-
rum officiat libertati. 275

1. Rei difficultas & qui ob eam deuiarunt à
verò. ibid.

2. Alterum concordia præfata & commu-
nis principium (quod præscientia ad fu-
turum, contingens natura non præcedat,
sed potius illud supponat, sequatur, atque
ab illo quodammodo pendeat) statuitur. 278.

3. In idem principium, philosophum &
scholasticos & rationem conspirasse. 281.

4. Colligitur authoritatis pondus rationis
præfate ex patribus, & scholasticis disci-
plinis testimoniis aduersis, & recitatorum
tentatis euasioneibus. 284

5. Ex fide, & ratione concordia præscien-
tiæ cum futuri contingentis libertate as-
serta, & propugnata. 286

IX. An Deus cognoscat infinitum in actu? 289.

1. Ex doctorum placitis eligitur. ibid.

2. Obiectionibus occurritur. 290

DISPUTATIO VI.

*De medijs materialibus scientiæ diuinæ
circa omnia & singula eius obiecta
hactenus statuta.* ibid.

Quæst. I. **A**N decretum subiectiuè absolu-
tum, & obiectiuè conditio-
natum sit medium materiale scientiæ Dei, de
conditionatè contingentibus futuris. 291

1. Decretum hoc pro futuratione conditio-
nata inutiliter & inconsequenter ab eius
authoribus inducitur, pauculis nec notæ
primæ. ibid.

2. Decreti huius impugnatores. 293

3. Decreta huiusmodi ad conditionatæ futu-
ritionis contingentium statum ex scriptu-
ra reiciuntur. 295

4. Vltior decretorum eiusmodi ex scriptu-
ra, & authoritate Patrum confutatio. 298.

5. Peculiaria alia ex Augustino argumenta,
vbi etiam S. Thomæ mens contra eiusmodi
decreta aperta monstratur. 301

6. Rationibus ea ad futurationem conditio-
natam decreta eliminantur. 304

7. Semipelagianorum, à Pelagianis in re
præsenti discrimen, & error propalatur. 306.

8. Aduersariorum fundamenta eruantur. 311.

9. Ex Sancto Thoma ab aduersariis opposi-
ta eleuantur. 314

10. Oppositiones à ratione eneruantur. 316

11. Reliqua siue à siue contra rationem op-
posita abiguntur. 318

II. An, futura absolutè sui in Dei æternitate
præsentiæ egeant vt à Deo cognoscantur. 322.

1. Quæstionis ratio, & difficultatis Scopus. ibid.

2. Doctorum placita Sancti Thomæ, & alio-
rum ab affirmantis sententiæ impostura
vindictio. 324

3. Negatiua nostra sententia duplici con-
clusionione contra duplicem sensum præfa-
rum explicata ab authoritate probatur. 326.

4. Conclusio vtrique negatiua valide ab
absurdis probatur. 328

5. Rationibus à priori, & vnici à ratione
fundamenti aduersariorum euerfione ea-
dem conclusio secunda fulcitur. 329

6. Tertia negatiua conclusio directè quæ-
stioni præsentis respondens & oppositio-
num solutio. 332

ORTEGA
In J. part
D. VIa

Index Controuerfiarum,

DISPVATIO VII.

De medijs formalibus, verificatiuis, determinatiuis, & motiuis diuinae scientiae erga omnia, & singula obiecta.

334.

Quaest. I. **A**N Deus se in creaturis, ut medio cognoscat, formali?

335.

1. In creaturis ut medio nusquam se Deus cognoscit? ibid.

2. Exarmanantur aduersariorum fundamenta.

337.

II. An Deus in se tanquam in medio possibilia creata cognoscat.

338

1. Variarum sententiarum affirmantium.

339

2. Deum nullius praedicati diuini titulo creata possibilia in se tanquam in medio nosse iuxta aduersariorum modum primum.

340

3. Secundus modus dicendi affirmantem nostrae aduersam sententiam independentem a respectu transcendentali Dei ad creaturas reiecitur.

342

4. Vniuersum affirmans sententia cuiusque fundamenta exploduntur.

345

5. Ex fundamentorum euerfione affirmantis impugnatio postrema.

346

III. An futura siue conditionata siue absoluta Deus in medio aliquo noscat?

348

1. Nullum futurum conditionatum in medio aliquo Deus cognoscit.

ibid.

2. Media formalia pro futuris absolutis naturalibus cognoscendis hactenus assignata referuntur & confutantur.

349

3. Media formalia, in quibus Deus futura libera creata cognoscere hactenus, dicitur, recensentur.

351

4. Media formalia Thomistarum recentiorum absolute praecedentia natura atque abusu arbitrij creati omnino independentia, & generatim, & speciatim reieciuntur.

353

5. Media formalia reliqua a nostris doctoribus assignata singulatim reieciuntur.

354

IV. An in medio negationes possibilium & necessariae chimerae, seu impossibile secundum omnes suos status ac insuper entia moralia a Deo cognoscantur.

356

1. Media negationum omnium possibilium conditionatorum, & existentium examinantur.

ibid.

2. Media formalia negationum & entium moralium excutuntur.

357

V. An Deus ad aliud noscendum medio aliquo formali uti queat.

358

1. Non posse Deum medio aliquo uti ad quidpiam aliud cognoscendum ex medij physici ratione monstratur?

ibid.

2. Ex medij physici ratione probatio secunda.

360

3. Ex perfectione Dei cognoscentis conclusionis eiusdem reliqua probationes.

361

VI. An scientiae diuinae verificatiua ab ipsis differant obiectis.

362

1. Omnibus Communia, & supponenda, atque aduersariorum sententiae.

363

2. Postrema haec recentiorum sententia reiecitur.

364

3. Verificatiuum futuritionis vtriusque ab his recentioribus nostris assignatum speciatim refellitur primo.

365

4. Eiusdem sententiae a libertate scientiae Impugnatio secunda.

366

5. Principij aduersariorum solutio, & confutatio.

368

DISPVATIO VIII.

De scientiae diuinae diuisione, & affectionibus, & diuinis ideis.

370

Quaest. I. **Q**uotuplex scientia in Deo adstruenda sit.

ibid.

1. Scientiae diuinae penes obiectorum status diuersos partitio, ubi de scientiae mediae membro & proprietate ratio prima.

ibid.

2. Alia generalis diuinae scientiae in necessariam, & liberam, & additionis tertij membri scientiae mediae ratio secunda.

371

3. Diuinae scientiae perfectiones reliquae examinantur, & explicantur.

373

II. De diuinae scientiae propriis affectionibus, & proprietatibus.

375

1. De diuinae scientiae certitudine & veritatis infallibilitate.

376

2. An diuinae scientiae simplicitas & indiuisibilitas, cum obiectorum diuersitate consistat.

377

3. Discursus ratio diuinae scientiae simplicitati repugnat, ubi de scientia quia, & propter quid.

378

4. Simplicis apprehensionis & iudicij distinctio, huiusque ratio diuinae scientiae simplicitati non officunt.

379

III. De diuinis ideis.

381

1. Quid idea diuina sit, examinatur & statuitur.

ibid.

2. Obiectum quod idea diuina sit extrinsecum Deo non est.

383

3. Quid diuinum Deo exemplar, & idea propria est.

385

4. Quid diuinum idea, & exemplar & quorum obiectorum Deo sit statuitur.

387

5. De veritate vel numero Idearum diuinarum & de sententia Augustini, & Anselmi tracta certamine 3. num. 7. fine, & Vnicuique errore.

390

CONTRO

Disputat. Quæstionum, &c.

CONTROVERSIA III.

De Decreto, quo ad liberas creatorum voluntatum actiones absolutas Deus absolute concurrit. 493

DISPUTATIO I.

De prædeterminatiuis creatorum actuum liberorum præfinitionibus Thomisticis uniuersim. ibid.

Quæst. I. **N** præfinitiones prædeterminatiuæ actionum voluntatis create per sacram liceant scripturam? 394

1. Assensuum præfinitiones conuenientia quæ est, esseque debet. ibid.
2. Non licent præfinitiones Thomisticæ per scripturam sacram. 395
3. Ex Ecclesiastici capite decimo quinto, eadem præfinitiones absolutæ futurorum absolute contingentium apertius refelluntur. 397
4. Pro exclusione præfinitionum earundem alia scripturæ testimonia pugnant robuste. 402
5. Parabolis, metaphoris ac figuratis scripturæ locutionibus præfinitiones & reliqua principia antecedentia requisita est determinantia ad liberas nostras actiones confutantur. 406
- II. Liceatne per patres Thomistica nostrorum absolute contingentium præfinitio? 408
 1. Patres præsertim Græci stant pro arbitrij nostri indifferenti ad vtrumvis potestate. ibid.
 2. Alia pro eadem veritate latinorum patrum testimonia. 413
 3. Ad libertatem arbitrij, necessitatem alterius partis, & (quod consequens) impossibilitatem alterius absolutam constanter apud Patres omnino excludi. 417
 4. Arbitrij necessitas natura præcedens operationes, ab eisque in sui positione independens ab eius potentia & operationum libertate à recitatis patribus reiicitur. 423
 5. Ex hæcenus statutis scripturæ & Patrum principiis recentium Thomistarum præfinitiones euertuntur, horumque præcluduntur effugia. 427
 6. Quæ ex scriptura & patribus contra statutam hæcenus veritatem aduersariis sonant, eidem potius fauent. 433
- III. An Conciliorum, & Pontificum definitio-

nibus Thomistarum recentium præfinitiones ad absolutam contingentis futuritionem aduersentur. 438

1. Certa nonnulla pro expedita & genuina definitionum Tridentini contra Caluinum & Lutherum intelligentia prænotantur. ibid.
2. Argumentum contra præfinitiones Thomistarum recentium ex præfatis locis Tridentini de seruata libertate cooperationis nostræ à Deo vocante, & præmouente instruitur, eorumque tentata effugia è mente Caluinistarum, & contra Concilij mentem videri. 442
3. Ex ipsa hæreticorum confessione, & patribus, qui Tridentino adfuerunt, de eorum maiori cum laude scripserunt, conuenientia Thomistarum cum illis, nec non argumentis aliis expenditur. 448
4. Reliqua ex Tridentino expenduntur, & quæ ex illo ab aduersariis obiectantur, diluuntur. 453
5. Ex reliquis Conciliorum, & Pontificum definitionibus præfinitiones Thomisticæ ablegantur. 455
- IV. An per Academias & Sanctam Inquisitionem liceat præfinitionis Thomisticæ ad absolutam futuritionem contingentis necessitas. 458
 1. Academiae plures necessitatem præfinitionum Thomistarum, seu cuiusvis principij essentialiter requisiti ad futurum contingens, huic connexion ab eoque in sui positione independens iam pridem firmiter excludunt. 459
 2. Eque contra easdem Thomisticas prædeterminatiuas præfinitiones Hispaniæ Academiae reliquæ pro nobis pugnant: vbi de delatione S. Inquisit. 463
 3. Quid à Sede Apostolica & Sanctæ Inquisitionis tribunalibus tentatum actumve re super hac refertur. 467
- V. An per scholam veram Thomisticam & Philosophorum, & Magistri doctrinam prædeterminatiuæ præfinitiones liceant. 471
 1. Philosophis non fatalibus omnibus ac Magistro sententiarum prædeterminatiuæ præfinitiones absolutæ actionum humanarum fuerunt semper inuisæ. ibid.
 2. Sanctus Thomas pro nobis apertus est. 472
 3. Contra prædeterminatiuas præfinitiones Sanctum Thomam instare ex aliorum, & eius discipulorum insigniorum iudicio ostenditur. 477
 4. E signis ab aduersariis præscriptis sententia, & schola nostra vere Thomistica euincitur. 483
- VI. Quatenus per scholas alias, & religiones cæterosque Doctores liceant, prædeterminatiuæ præfinitiones. 488
 1. Franciscana familia sua Scotica schola contra prædeterminatiuas præfinitiones pugnat acerrimè. ibid.
 2. Nominalium (altera scilicet Franciscana, ut pluri

ORTEGA
IN A. PARI
D. VIA

Index Controversiarum,

- plurimum, schola) pro nobis contra prædeterminatias præfinitiones est, 492
3. Omnium Ecclesiæ religionum præstantes quique Doctores semper contra prædeterminatias præfinitiones decertarunt, 494.
4. Doctores exteri reliqui & nostri omnes prædeterminatias præfinitiones abiicientes recensentur, 497
5. Vtriusque opinionis pondere ab autoritate ad trutinam vocato valde eleuatur Thomistica aduersa, 499
- VII. An per rationem liceant prædeterminatias præfinitiones, 501
1. Stata ac per se nota causæ liberæ definitio (quæ scilicet positis omnibus requisitis ex parte ipsius ad operandum potest operari, vel non operari,) ab autoritate, & ratione contra aduersarios aliquot statuitur, ibid.
2. E data causæ liberæ definitione & voluntatis libertate variè argumentum contra prædeterminatias præfinitiones instruitur, 505
3. Solutio de potentia in sensu diuiso confutatur 506
4. Vltior potentia assignata ad omissionem posita præfinitione impugnatio, 510
5. Solutio ex indifferenti iudicio præcluditur, 514
6. Euasiones aduersariorum alia præocupa, 518
7. Euasio alia non adeo rigida de necessitate, & impotentia infallibilitatis, non absoluta præcluditur, 522
8. Prima dependentia præfinitionis à libertate nostræ voluntatis à Thomistis ex cogitata euanesceit, 524
9. Ex impij iustificatione vltior eiusdem solutionis impugnatio, 528
10. Dependencia alia præfinitionum ab exercitio libertatis nostræ à Thomistis ex cogitata præciditur, 530
11. Ab impossibilitate auxilij sufficientis præfinitiones de sese efficaces eliminantur, 534
12. A communibus præfinitionum harum confectariis absurdis eadem præfinitiones rejiciuntur, 538
13. Neque vltima solutione palinodiam recantante quidquam aduersarij præstant, 543.
14. Argumenta à ratione aduersariorum examantur, ac fortius in ipsos regeruntur, 546
- VIII. An per alias rationes præfata liceant præfinitiones, 550
1. Peculiare à ratione impugnationes contra præfinitiones de sese efficaces, & prædeterminatias, ibid.
2. A peculiaribus absurdis eadem præfinitiones impetuntur, 555
3. Postrema duo contra easdem præfinitiones absurda particularia, 558

DISPUTATIO II.

De præfinitionibus prædeterminatiuis ad materiale peccati. 560

- Quæst. I. **L**iceantne per Philosophos, & Theologos Catholicos scholasticos, (præcipuè Sanctum Thomam eiusque veros discipulos) materialis peccati prædeterminatiua præfinitiones, 561
1. Vtriusque sententiæ explorati Doctores ad purum recensentur, ibid.
2. Ex discipulis Sancti Thomæ, præsertim pro affirmatiua citatis, negatiua nostra genuina Sancti Thomæ sententia esse conuincitur, 564
3. Pro negatiua nostra sententia constans, & expressus vbique Sanctus Thomas, 566
4. Locis, quibus aduersarij eis præfinitionibus Sanctum Thomam fouere volunt, cum habent aduersum, 569
5. Theologi reliqui hisce præfinitionibus aduersantur, 572
- II. Liceantne per sacram scripturam ad materiale peccati præfinitiones prædeterminatiua, 576
1. Præfinitiones prædeterminatiua ad materiale peccati, sacra pagina videntur aduersæ, ibid.
2. Oppositionibus aduersariorum ex sacra pagina obuiatur, 581
- III. An præfinitiones ad materiale peccati per Concilia liceant, & Ecclesiæ Patres, 586
1. Concilia præfinitiones Dei ad nostri peccati materiale condemnasse videntur, ibid.
2. Patres præfinitiones ad materiale peccati confone exhorrent, 589
3. alia ex statis Patrum sententiis, & testimoniis argumenta, 593
4. Cætera ex patribus argumenta, 598
5. Oppositiones ex patribus enervantur, 602.
- IV. Liceantne à ratione ad materiale peccati prædeterminatiua præfinitiones, 605
1. præfinitio prædeterminatiua Deum causam, auctoremque formalis peccati absolute facit, ibid.
2. Euasiones alia, quæ Deum in peccati causatione à culpa excusant, 607
3. Præfinitiones eiusdem ad materiale peccati impugnationes alia, & obiectionum solutiones, 612
4. Decreti indifferenter concurrenti natura enucleata lucem hætenus dictis affert, 616.
- V. An ex vi præfinitionis prædeterminatiua per concursum aliquem Dei, vel per generale subtrahendi decretum possit Deus actum prauum vagè hunc, vel illum, siue in comuni præfinire, 620
1. Deciditur difficultas prima, ibid.
2. De difficultate secunda definitur, 622
3. Diffi

Disputat. Quæstionum, &c.

3. Difficultas tertia expeditur. 623
 ¶ 1. De præfinitione materialis peccati materialiter sumpti seu creaturæ non imputabilis. 625
 1. De actione prava à solo Deo activè producta sententia. ibid.
 2. Vtriusque difficultatis & totius quæstionis decilio. 626

DISPUTATIO III.

De aliorum decretorum divinorum concurrenti cum creaturis rationalibus ad liberos earum actus examine.
 618.

Quæst. I. **D**E decreto comitanti diuino concurrenti ad liberos creaturæ voluntatis actus. ibid.
 1. Decreti comitantis concurrenti auctores,

& modi omnes. ibid.

2. Negatiua conclusio contra priorem modum decreti comitantis independentis à scientia media speciatim statuitur. 629.
 3. Eiusdem primi modi decreti comitantis per Deo intrinsecæ adæquatè constituti impugnationes alia. 631
 4. Comitantis sympathiæ impugnationes reliquæ. 635
 5. Decretum comitans etiam extrinsecus constitutum, ac scientiæ mediæ subnixum admitti nequit. 636
 ¶ 11. De decreto diuino indifferenter ad nostrum consensum, vel eius oppositum concurrenti, vel concursum illum omittendi. 639.
 1. Decreti indifferenter ad concurrentium cum creatura voluntate Doctores, & explanationes. ibid.
 2. Pro decreto indifferenter concurrenti clarius explicato standum est. 640
 3. Tertia conclusio. 641

Facultat

ORTEGA
 In a part
 D Via